

KANDAVAS LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKUMS

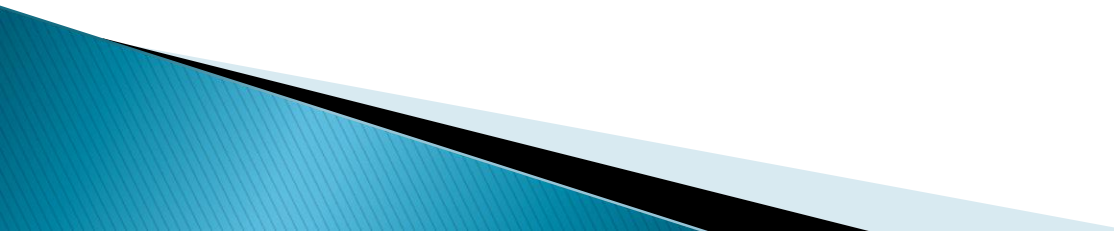
Augkopība

Augkopības tehniķis

“Lopkopības pamati”

I.Pāža

04.01.2026.

VESELU DZĪVNIEKU VESELĪBAS RĀDĪTĀJI

Ikdienas novērojumi un fizioloģiskie rādītāji

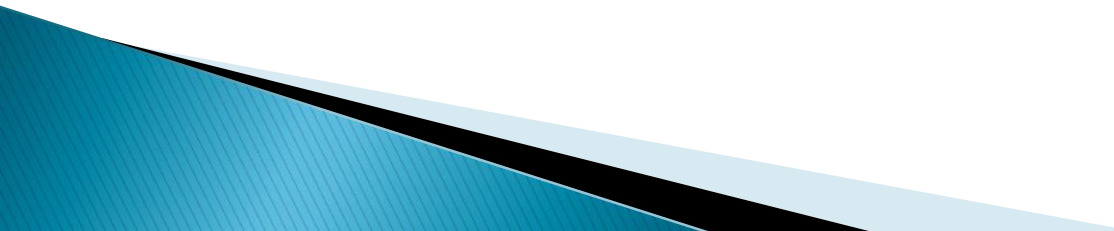
Kāpēc svarīgi uzraudzīt veselības rādītājus?

- ▶ Veselības rādītāji gadu gaitā nemainās
- ▶ Novirzes iespējams atklāt agrīni
- ▶ Ne visās saimniecībās pieejamas viedās tehnoloģijas
- ▶ Regulāri novērojumi ir efektīvākais risinājums, lai savlaicīgi atklātu slimos dzīvniekus

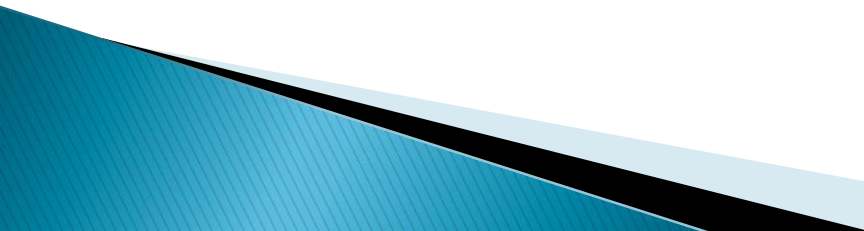
DZĪVNIEKU IKDIENAS NOVĒROJUMI

- ▶ 15–25 minūtes 3–4 reizes dienā
- ▶ Novērojumi jāpieraksta un jāanalizē
- ▶ Atbildība gulstas uz saimnieku un personālu – kopējiem, ‘fermas strādniekiem

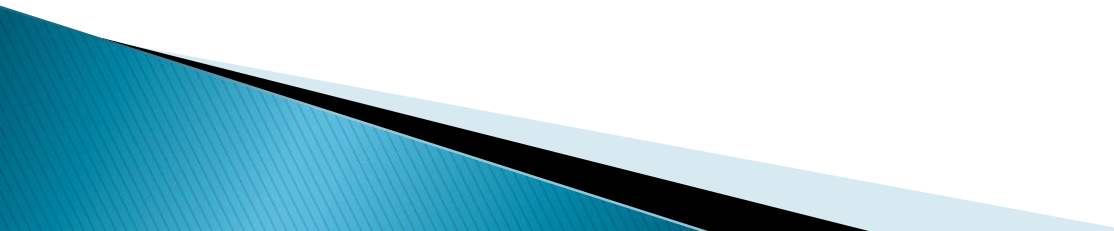
UZVEDĪBAS RĀDĪTĀJI

- ▶ Ēšana un dzeršana
 - ▶ Pārvietošanās
 - ▶ Piecelšanās un apgulšanās
 - ▶ Gulēšana
-

FIZIOLOĢISKIE PROCESI

- ▶ Gremošana
 - ▶ Elpošana
 - ▶ Urinēšana un defekācija
 - ▶ Meklēšanās pazīmes
 - ▶ Pulsa ātrums
 - ▶ Temperatūra
-

PRODUKCIJAS RĀDĪTĀJI

- ▶ Piena daudzums
 - ▶ Krāsa
 - ▶ Smarža
 - ▶ Garša
 - ▶ Konsistence
 - ▶ Olu kvalitātes izmaiņas
-

KĒRMENĀ TEMPERATŪRA

- ▶ Svarīgs veselības indikators
- ▶ Paaugstināta temperatūra liecina par iekaisumu
- ▶ Jāinformē veterinārārsts

Dzīvnieku suga	Ķermeņa temperatūra, °C
Zīdītājgovis	36,7–39,1
Slaucamās govīs	38,0–39,3
Kaķi	38,1–39,2
Vistas	40,6–43,0
Suņi	37,9–39,9
Kazas	38,5–39,7
Ķēves	37,3–38,2
Ērzeļi	37,2–38,1
Cūkas	38,7–39,8
Truši	38,6–40,1
Aitas	38,3–39,9

PULSA FREKVENCE

- ▶ Palielinās pie fiziskas slodzes
- ▶ Normāli atjaunojas 15–20 minūtēs
- ▶ Ilgstoši paaugstināts pulss – stresa vai slimības pazīme

Dzīvnieku suga	Pulsa frekvence (reižu skaits 1min)
Kaķi	120–140
Cāļi	350–450
Vistas	250–300
Slaucamās govīs	48–84
Suņi	70–120
Ziloņi	25–35
Kazas	70–80
Gvinejas cūkas	200–300
Kāmjai	300–600
Zirgi	28–40
Peles	450–750
Vērši	36–60
Cūkas	70–120
Truši	180–350
Žurkas	250–400
Rēzus pērtiķi (anestēzijas laikā)	160–330
Aitas	70–80

ELPOŠANAS FREKVENCE

- ▶ Jāvērtē kopā ar pulsu un temperatūru
- ▶ Strauja elpošana var liecināt par slimību
- ▶ Pārāk augsta frekvence var izraisīt plaušu bojājumus

Īpašs risks zirgiem

- ▶ Pēc slodzes nedrīkst dot aukstu ūdeni
- ▶ Pastāv plaušu emfizēmas risks, kas tautā saukta par 'dusuli'

Dzīvnieku suga	Elpošanas frekvence (reižu skaits 1 minūtē)
Kaķi	16–40
Slaucamās govīs	26–50
Zīdītājgovīs	26-50
Suņi	18–34
Zirgi	10–14
Cūkas	32–58
Aitas	16–34
Kazas	16-34

FIZIOLOĢISKO RĀDĪTĀJU NOVĒRTĒJUMA KRITĒRIJI

Rādītājs	Norma	Novērtējums
Ķermeņa temperatūra	Atbilstoša sugai	Paaugstināta – iekaisums
Pulsa frekvence	Norma miera stāvoklī	Ilgstoši augsta – stress/slimība
Elpošanas frekvence	Vienmērīga	Strauja – veselības risks
Urinēšana	Normas robežās	Bieža vai izpaliek – slimības pazīme

UZVEDĪBAS RĀDĪTĀJU NOVĒRTĒJUMA KRITĒRIJI

Novērojums	Normāls stāvoklis	Novirzes pazīmes
Ēšana	Regulāra	Apetītes zudums, neēdamu priekšmetu ēšana
Dzeršana	Atbilstoša	Samazināta / pārmērīga
Kustības	Brīvas	Traucētas – stīvums, klibums, grīļoš anās
Atpūta	Regulāra gulēšana	Nemiers vai ilgstoša gulēšana